

КРИТЕРИИ ЗА РЕЦЕНЗИРАНЕ НА РЕЗЮМЕТА

След първоначална редакторска преценка и разпределение, всички постъпили резюмета се подлагат на рецензиране от анонимни експерти в съответната научна област. Редакционният екип определя следните **критерии**, на които трябва да отговарят резюметата, предлагани за включване в програмата на Двадесет и четвърта национална научна сесия за студенти и преподаватели на Медицински колеж – Плевен (29-30.10.2026 г.).

1. Съответствие с тематиката на конференцията

1.1. Резюмето е релевантно към основните тематични направления на научната сесия: медико-диагностични дейности, социални и фармацевтични дейности и Вария.

1.2. Изследваният проблем има значение за теорията и/или практиката в съответната или близка научна област.

2. Заглавие и фокус на изследването

2.1. Заглавието е конкретно, ясно и точно отразява съдържанието на изследването.

2.2. Заглавието не съдържа абривиатури, жаргон или неясни термини.

2.3. Целта на изследването е ясно формулирана в резюмето.

2.4. Изследователският въпрос или хипотезата са разбираеми.

3. Структура и съдържание на резюмето

3.1. Резюмето съдържа всички необходими елементи: контекст/въведение, цел, методи, резултати/очаквани резултати и заключение.

3.2. Изложението е логично структурирано с естествен преход между отделните части.

3.3. Всяка част на резюмето съдържа достатъчно информация, за да се оцени научната стойност на изследването:

- **Въведение/контекст:** ясно е обяснена актуалността на проблема
- **Цел:** точно е формулирано какво се цели с изследването
- **Методи:** описани са основните методологични подходи
- **Резултати:** представени са ключови находки или очаквани резултати (при работи в процес)
- **Заключение:** ясно са посочени изводите и значението на резултатите

4. Научна оригиналност и принос

4.1. Изследването представя нови данни, нови методи, нова интерпретация или различен от известните до момента подход.

4.2. Резюмето демонстрира ясен научен принос към областта.

4.3. При работи в процес е обяснен потенциалният принос на предстоящите резултати.

4.4. Избягнати са общи фрази и тривиални констатации без научна стойност.

5. Методология

5.1. Използваните изследователски методи са подходящи за постигане на целта.

5.2. Дизайнът на изследването е достатъчно ясен, за да се оцени неговата валидност.

5.3. Посочени са основните характеристики на изследваната извадка/материал (обем, критерии за подбор).

5.4. При количествени изследвания са посочени основните статистически методи за анализ.

6. Резултати и заключения

- 6.1. Представените резултати са ясни, конкретни и измерими (когато е приложимо).
- 6.2. Резултатите/очакваните резултати са релевантни към поставената цел.
- 6.3. Изводите са логични и подкрепени от представените данни.
- 6.4. Посочено е практическото значение или приложимост на резултатите.

7. Качество на изложението

- 7.1. Текстът е написан на книжовен български език.
- 7.2. Използвана е правилна научна терминология.
- 7.3. Стилът е точен, ясен и лаконичен – избягнато е многословие.
- 7.4. Текстът е граматически и правописно коректен.
- 7.5. Изложението е обективно и безпристрастно.

8. Формални изисквания

- 8.1. Спазен е максималният обем до 350 думи.
- 8.2. Спазени са указанията за форматиране съгласно шаблона.
- 8.3. Включени са до 5 ключови думи, релевантни към съдържанието.
- 8.4. Посочена е информация за автора/авторите (имена, институция, катедра/специалност, e-mail).

9. Етични съображения

- 9.1. Резюмето представя оригинална и непубликувана работа.
- 9.2. Няма признаци на плагиатство или неправомерно използване на чужди идеи/данни.
- 9.3. При изследвания с човешки субекти или животни е посочено получаването на етично одобрение (когато е приложимо).
- 9.4. Всички съавтори са посочени и техният принос е оправдан.

10. Цитирана литература

- 10.1. Цитираните източници са релевантни към изследвания проблем.
- 10.2. Използвани са актуални литературни източници (предимно от последните 5-10 години).
- 10.3. Цитирането е коректно оформено според изискванията на стил APA 7

Финално решение на рецензента

Въз основа на гореизброените критерии, рецензентът прави мотивирано предложение измежду следните възможности:

1. Резюмето да се приеме без промени

Резюмето отговаря на всички критерии и може да бъде включено в програмата на конференцията без необходимост от корекции.

2. Резюмето да се приеме след корекции

Резюмето има потенциал, но изисква подобрения в една или повече от следните области:

- Стилистични и терминологични корекции
- Прецизиране на заглавието
- Уточняване на целта или методологията
- Допълване на липсваща информация за резултати/заключения
- Съкращаване на текста до изискуемия обем
- Спазване на формата и шаблона
- Езикова редакция

Рецензентът посочва конкретно какви корекции са необходими.

3. Резюмето да не се приеме

Резюмето не отговаря на основните изисквания за качество и не може да бъде включено в програмата на конференцията поради една или повече от следните причини:

- а) **Не съдържа научни резултати или научен принос** – представя само описание на проблем без изследователски компонент
- б) **Не е подходящо за тематиката на научната сесия** – изследваният проблем е извън фокуса на конференцията
- в) **Не съдържа достатъчно информация** – липсват основни елементи (цел, методи, резултати), които правят невъзможна оценката
- г) **Сериозни методологични недостатъци** – избраните методи са неадекватни или неправилно приложени
- д) **Не е оригинално** – работата е публикувана другаде или представлява плагиатство
- е) **Не отговаря на издателската етика** – установени са нарушения на научната почтеност

Рецензентът посочва конкретните причини за отхвърляне.

Допълнителни бележки за рецензенти

- Рецензентите се насърчават да предоставят конструктивни коментари, които да помогнат на авторите да подобрят работата си.
- При гранични случаи се препоръчва вариантът „приемане след корекции“ с ясни указания.
- Оценката трябва да бъде обективна, базирана на научните качества на резюмето, а не на лични предпочитания.
- Анонимността на рецензионния процес трябва да се спазва стриктно от двете страни.

КРИТЕРИИ ЗА РЕЦЕНЗИРАНЕ НА ДОКЛАД

След първоначална редакторска преценка и разпределение, всички постъпили ръкописи се подлагат на рецензиране от анонимни експерти в съответната научна област. Редакционният екип определя следните **критерии**, на които трябва да отговарят научните статии, предлагани за публикация в изданието:

1. Структура и организация на доклада:

Структура на доклада – части:

въведение, цел, материали и методи, резултати и обсъждане, заключение и благодарности.

1.1.Целта/ тезата на изследването е изразена ясно във въведението.

1.2.Изследването се опира на съответната литература, свързана с предмета на изследването.

1.3.Значението на получените резултати е категорично формулирано. Посочен е приносът на проучването за науката или практиката в съответната или близка научна област.

1.4.Използваната научна литература по изследвания проблем е актуална, съдържа достатъчно литературни източници и е свързана с предмета на изследването; да се избягват самоцитиранията.

1.5.Препоръчително е източниците, включени в списъка с литература, да бъдат научни публикации в реномирани списания или сборници от конференции.

2. Съдържание

2.1.Изследването е оригинално; представя нови идеи, нови методи, нови факти или различни от известните до този момент подходи; провокира дискусия.

2.2.Проблемите са разгледани задълбочено и балансирано.

2.3.Изследователските методи са подходящи и обезпечават надеждни резултати.

2.4.Данните/статистиката/ и доказателствата са проверени, ясно и логично са представени.

2.5.Съдържателният анализ съответства на логиката на изследването и заключенията.

2.6.Резултатите са представени ясно и убедително.

2.7.Направените изводи и заключения са подкрепени от наличните данни, логични са и са безпристрастни.

2.8.Изследването има научен апарат, включващ най-новите постижения в съответната област. Използваните източници са представени в литературата съобразно библиографския стандарт, справките в текста са индексирани точно.

2.9.Ще бъде извършена проверка дали ръкописът е оригинален и авторски.

3. Структура и език

3.1 Спазени са указанията за форматиране и редактиране на текста съгласно шаблона

3.2. Докладът има логическа и смислова свързаност между частите и подчастите

3.3. Стилът е ясен и стегнат, използвани са книжовни форми на езика, текстът е граматически точен.

3.4. Заглавието е конкретно и отговаря на съдържанието.

3.5. Резюмето отразява кратко и ясно основното съдържание и научния принос на доклада.

3.6. Въведението съдържа изследователски цели и задачи, теза, методи, литературен преглед, значимост и принос на изследването към теорията и/или практиката.

3.7. Всички фигури, диаграми, таблици и снимки са подходящи; имат обозначение и номерация; данните в тях са интерпретирани правилно.

3.8. Използва се необходимата научна терминология; термините, символите и концепциите са дефинирани точно.

4. Формални изисквания

4.1. Спазен е максималният обем до 10 страници.

4.2. Спазени са указанията за форматиране съгласно шаблона.

4.3. Включени са до 5 ключови думи, релевантни към съдържанието.

4.4. Посочена е информация за автора/авторите (имена, институция, катедра/специалност, e-mail).

5. Етични съображения

5.1. Докладът представя оригинална и непубликувана работа.

5.2. Няма признаци на плагиатство или неправомерно използване на чужди идеи/данни.

5.3. При изследвания с човешки субекти или животни е посочено получаването на етично одобрение (когато е приложимо).

5.4. Всички съавтори са посочени и техният принос е оправдан.

6. Цитирана литература

6.1. Цитираните източници са релевантни към изследвания проблем.

6.2. Използвани са актуални литературни източници (предимно от последните 5-10 години).

6.3. Цитирането е коректно оформено според изискванията на стил APA 7

Всяка рецензия завършва с мотивирано предложение измежду следните възможности:

- 1. Докладът да се публикува както е предаден.**
- 2. Докладът да се публикува след корекции.**
- 3. Докладът да не се публикува.**

КРИТЕРИИ ЗА РЕЦЕНЗИРАНЕ НА ПОСТЕР

Постерът се оценява едновременно като научно съдържание и като самостоятелна визуална форма за представяне на изследване, проект или обзор. Той трябва да бъде разбираем, логично структуриран и достатъчно ясен дори без допълнително устно обяснение. Рецензията отчита както научната стойност на материала, така и качеството на неговото представяне.

1. Съответствие с тематиката и научна значимост

- Постерът трябва да бъде ясно свързан с тематичния обхват на научната сесия и със съответното научно направление.
- Представеното съдържание следва да има научна стойност, познавателен принос или практическа значимост за медицинските, фармацевтичните или социалните науки.
- При липса на достатъчна научна новост, принос или тематична релевантност постерът може да не бъде приет.

2. Заглавие, цел и фокус на изложението

- Заглавието трябва да бъде точно, информативно и в съответствие със съдържанието на постера.
- Целта, изследователският въпрос или основният проблем трябва да бъдат формулирани ясно и недвусмислено.
- Краткият уводен контекст следва да ориентира читателя, без да натоварва постера с излишен текст.

3. Методологична коректност

- Дизайнът на изследването, използваните методи, източниците на данни, подборът на участници или материалите трябва да бъдат представени достатъчно ясно и прозрачно.
- Методологичният подход трябва да бъде адекватен на поставената цел.
- Съществени методологични слабости, неясни процедури или липса на ключова информация са основание за критична рецензия или за отхвърляне.

4. Резултати, интерпретация и заключения

- Резултатите трябва да бъдат представени ясно, стегнато и в достатъчен обем, така че да позволяват разбиране на основните идеи.
- Необходимо е фактите, резултатите и данните да бъдат разграничени от тяхната интерпретация.

- Заключениета трябва да произтичат от представените резултати и да отговарят на формулираната цел или хипотеза. Не се препоръчват преувеличени, недоказани или прекалено общи изводи.

5. Структура, четимост и визуално оформление

- Постерът трябва да бъде подреден логично, с ясно разграничени раздели, така че читателят лесно да проследява последователността на съдържанието.
- Текстът трябва да бъде кратък и разбираем; големи текстови блокове, претрупан дизайн и сложна визуална подредба затрудняват възприемането.
- Таблиците, фигурите, графиките и изображенията трябва да бъдат подбрани целенасочено и да подпомагат разбирането, а не само да имат декоративна функция.
- Добре оформеният постер позволява основното послание да се схване бързо и без усилие.

6. Език, терминология и библиографска коректност

- Научният стил трябва да бъде ясен, точен и грамотно издържан.
- Терминологията следва да бъде използвана последователно и коректно.
- Когато са използвани чужди данни, текстове, изображения, таблици или идеи, те трябва да бъдат коректно цитирани. Липсата на позовавания, некоректното използване на чужди материали или съмненията за плагиатство са сериозно основание за отрицателна рецензия.

7. Етичност и оригиналност

- Представеният материал трябва да отговаря на научната и издателската етика.
- Не се допускат плагиатство, подвеждащо представяне на резултати, манипулиране на изображения или използване на чуждо съдържание без разрешение и без обозначаване на източника.